

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Motivační název školního vzdělávacího programu **MAXIM** znamená: **“Kvalitním vzděláváním žáků podporovat dosažení maxima osobního rozvoje každého jednotlivce.”**

Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů bylo zaměření školy upřesněno do podoby následujících vzdělávacích priorit:

- 1) *Maximálně rozvíjet osobnost každého žáka – respektovat individualitu každého jedince*
- 2) *Poskytovat všem žákům kvalitní základní vzdělávání zaměřené na životní praxi a na další studium, podporovat rozvoj matematické a finanční gramotnosti.*
- 3) *Poskytovat žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným takové základní vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem.*
- 4) *Vést žáky k pochopení vztahů člověka a životního prostředí a k jeho ochraně, k ekologii a environmentální výchově, rozvíjet přírodovědnou gramotnost žáků a vztah k regionu.*
- 5) *Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách.*
- 6) *Podporovat rozvoj estetického cítění a dovedností ve školních a mimoškolních aktivitách.*
- 7) *Rozvíjet komunikační dovednosti žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v ICT a v sociálních vztazích*
- 8) *Podporovat začlenění osobnostní a sociální výchovy žáků jako samozřejmé a běžné součásti celého výchovně vzdělávacího procesu. Podporovat a cíleně působit na utváření sebedůvěry žáků a jejich smyslu pro úctu, slušnost a toleranci.*

Profil absolventa naší školy:

- *je aktivní v poznávání světa, používá získané informace*
- *rozhoduje se samostatně, poradí si při řešení problémů*
- *otevřeně naslouchá, nemá zábrany při komunikaci s okolím*
- *slušně vystupuje, toleruje odlišnosti s úctou k sobě i k druhým*
- *uvědomuje si význam zdraví, svůj životní styl přizpůsobuje potřebě pečovat o zdraví*
- *aktivně se účastní ochrany a utváření životního prostředí*

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A VZDĚLÁVACÍ OBORY

Vzdělávací obsah ZV je orientačně rozdělen do 9 vzdělávacích oblastí. Každá oblast je tvořena jedním nebo více obsahově souvisejícími vzdělávacími obory, ve školách pojmenovaných jako výukové předměty. Systém vzdělávacích oblastí je doplněn o průřezová témata, která jsou zohledňována ve výuce jednotlivých předmětů. Do vzdělávacích oborů zařazujeme také předměty volitelné (žáci od 6. ročníku si volí 1 předmět z aktuální nabídky), na které je vyčleněna 2h týdenní dotace. Předměty volitelné jsou zařazovány do výuky v jednotlivých ročnících a školních rocích podle aktuálních možností a potřeb školy.

Přehled vzdělávacích oblastí a konkrétních výukových předmětů v našem ŠVP:

I. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Český jazyk a literatura (1. - 9. ročník)

Cizí jazyk - Anglický jazyk (1. - 9. ročník)

Další cizí jazyk – Španělský jazyk (8. - 9. ročník)

II. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Matematika (1. – 9. ročník)

III. INFORMATIKA

Informatika (4. a 5. ročník)

IV. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Prvouka (1. – 3. ročník)

Člověk a jeho svět (Čajs) - integruje oblast Člověk a jeho svět s určitou částí oboru Výtvarná výchova (4. a 5. ročník)

V. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Dějepis (6. – 9. ročník)

VI. ČLOVĚK A PŘÍRODA

Fyzika (7. – 9. ročník)

Chemie (8. a 9. ročník)

Přírodopis (6. – 9. ročník)

Zeměpis (6. – 9. ročník)

VII. ČLOVĚK A UMĚNÍ

Hudební výchova (1. – 9. ročník)

Výtvarná výchova (1. – 9. ročník)

VIII. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Tělesná výchova (1. – 9. ročník)

IX. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Pracovní činnosti (1. – 5. ročník)

X. INTEGROVANÉ PŘEDMĚTY

Společnost a technologie (SAT) - integruje vzdělávací obory Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Pracovní činnosti a Informatika (6. - 9. ročník)

XI. VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Badatelská a terénní praktika (BTP) - náplň předmětu se dotýká předmětů Přírodopis, Zeměpis či Pracovní činnosti a obsahuje témata environmentální výchovy (6. - 7. a 8. - 9. ročník)

Hudebně-dramatický seminář (HDS) - náplň předmětu rozšiřuje obsah hodin hudební výchovy a posiluje průřezová témata v oblastech OSV, MKV a MDV (6. - 7. ročník)

Seminář z českého jazyka a matematiky (SČM) - předmět zahrnuje vybraná témata z českého jazyka a matematiky, na která jsou zaměřeny přijímací zkoušky na střední školy (8. - 9. ročník)

Pravidla pro zařazování žáků do jednotlivých tříd a skupin:

Na prvním stupni základní školy již nedochází ke spojování žáků různých ročníků do jedné třídy. Na druhém stupni základní školy jsou žáci různých tříd spojováni do skupiny při výuce předmětů výchovného charakteru a volitelných předmětů a jazyků. Do školy jsou přijímáni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami z okolních obcí na doporučení PPP. Skupiny se na druhém stupni ZŠ zřizují při počtu nejméně 10 žáků, volitelný předmět může mít minimálně 7 žáků.

Ředitel školy rozhodne o zařazení žáka do jednotlivé třídy a skupiny s přihlédnutím k následujícím skutečnostem:

- a) naplněnost třídy a skupiny
- b) věkové zvláštnosti žáka
- c) skladba třídního kolektivu (poměr chlapců a dívek, počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, skladba žáků s kázeňskými problémy),
- d) důvody uvedené v žádosti zákonného zástupce žáka,
- e) vyjádření školského poradenského zařízení,
- f) vyjádření třídních učitelů,
- g) u žáka – cizince jazyková úroveň.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělání. Je to souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za konečnou, ale získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, kterými rozvíjíme žakovské KOMPETENCE K UČENÍ:

Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich vzdělávání - připravujeme je na celoživotní učení.

Vedeme žáky k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.

Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.

Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Vytváříme podmínky pro práci s chybou a odstraňujeme obavy z chyb.

Ve výuce se zaměřujeme na získávání dovedností a učivo používáme jako prostředek k jejich získání.

Ve výuce rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující (doplňující).

Vybízíme žáky k vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu.

Ve vhodných situacích při výuce používáme cizí jazyk a výpočetní techniku.

Umožňujeme žákovi bádát, pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.

Na začátku hodiny navozujeme cíl výukové hodiny a na konci provádíme shrnutí.

Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, při výuce a při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.

Prostřednictvím sebehodnocení vedeme žáky k posouzení svých dovedností a učiněných pokroků.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Ukazujeme žákům, že problém není hrozba, ale výzva.

Vytvářením praktických problémových úloh a situací navozujeme podmínky pro praktické řešení problémů.

Na modelových příkladech ukazujeme postupy při řešení problémů a demonstrujeme, jak některým problémům předcházet.

Podporujeme různé způsoby řešení problému a poskytujeme zpětnou vazbu k navrženým postupům.

Podporujeme týmovou spolupráci a využívání moderní techniky při řešení problémů.

Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Zařazujeme do výuky besedy a programy zaměřené na zvládání problémů a vyhledání případné pomoci.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.

Klademe důraz na kultivovanost komunikace.

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců.

Do výuky zařazujeme diskuze nad problémovými tématy a vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Při diskuzích je vybízíme k používání věcné argumentace.

Podporujeme kritické myšlení.

Vytváříme příležitosti pro uplatnění publikačních a prezentačních dovedností žáků, při kterých sdělují své názory a myšlenky.

Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.

Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání a k pozitivní prezentaci a reprezentaci své školy, své obce a svojí osoby.

Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven a v pravidlech pro akce mimo školu.

Rozvíjíme schopnost žáků naslouchat druhým a vnímat to jako důležitý prvek komunikace.

Na modelových situacích zprostředkováváme žákům princip asertivního chování a význam neverbální komunikace.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.

Podporujeme začlenění všech dětí do výuky a kolektivu volbou vhodných forem a metod práce.

Vnímáme různorodý kolektiv třídy jako prostředí umožňující vzájemnou inspiraci a rozvíjení individuality.

Vytváříme podmínky pro práci v týmech a vnímání vzájemných odlišností.

Aktivizujeme žáky ke spolupráci a rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.

Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.

Podporujeme společné vzdělávání žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Průběžně monitorujeme sociální vztahy mezi žáky.

Umožňujeme žáku zažít pocit úspěchu, spokojenosti a sebeúcty a společně s žáky nastavujeme vhodnou míru sebekritiky a kritiky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Na příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí – v modelových situacích uvádíme způsoby obrany před nimi.

Netolerujeme sociálně patologické projevy chování. Zaměřujeme se na jejich prevenci.

Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu, usilujeme o správné používání těchto pojmů.

Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.

Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS a dalšími institucemi.

Ve škole i na mimoškolních akcích upevňujeme pozitivní formy chování žáků a kolektivu.

Vysvětujeme podstatné zákony a normy s ohledem na jejich význam a budujeme u žáků povědomí o jejich právech a povinnostech.

Zařazujeme aktivity, které rozvíjejí empatii a pocit odpovědnosti za své chování a jednání.

Monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření, kázeňské přestupky řešíme individuálně.

Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, OSPOD, policie.

Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobní zášti.

Dodržujeme zásadu, že špatné projevy chování žáka se nestávají jeho stigmatem.

Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí a rozvíjíme zájem žáků o globální problematiku.

Pořádáme kulturní akce, exkurze, výlety a sportovní aktivity i soutěže. Pořádáme také akce ve spolupráci s obcí určené pro zákonné zástupce a veřejnost.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE PRACOVNÍ:

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a jejich snahu oceňujeme.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

Podporujeme schopnost žáků adaptovat se na nové pracovní podmínky.

Podporujeme opakované využití materiálů, výrobků a recyklátů.

Společně plánujeme změny venkovního prostoru školy a podílíme se na jejich realizaci.

Výsledky práce žáků vystavujeme ke zkrášlení školy a pro inspiraci ostatním.

Seznamujeme žáky s podnikáním a na příkladech ukazujeme rizika i pozitiva podnikatelské činnosti.

Vedeme žáky k hledání typických rysů jednotlivých profesí, které jim umožní najít cílovou oblast zájmu pro budoucí povolání a s tím spojenou volbu dalšího studia.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské DIGITÁLNÍ KOMPETENCE:

Ve výuce se zaměřujeme na ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb.

Digitální zařízení, aplikace a služby využíváme při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.

Podporujeme samostatnost žáků při volbě technologií pro danou činnost či řešený problém.

Vedeme žáky k volbě efektivních postupů, způsobů a prostředků k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování dat.

Ve výuce se zaměřujeme na schopnost získávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah.

Vytváříme prostor pro práci s digitálním obsahem, seznamujeme žáky s různými formáty a způsoby vyjadřování za pomoci digitálních prostředků.

Předkládáme žákům možnosti využití digitálních technologií k usnadnění práce, automatizaci rutinní činnosti a zvýšení efektivity jejich práce.

Klademe důraz na pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost.

Žáky seznamuje s novými technologiemi, rozvíjíme schopnost žáků kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektujeme rizika jejich užívání.

Klademe důraz na bezpečné užívání zařízení i dat.

Předcházíme situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků.

Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí podporujeme etické jednání.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA (PT)

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

VDO – Výchova demokratického občana

EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV – Multikulturní výchova

ENV – Environmentální výchova

MDV – Mediální výchova

Začlenění průřezových témat (PT)

Průřezová témata začleňují vyučující do svých hodin podle potřeby a návaznosti na obsah učiva, čímž posilují mezipředmětové vztahy a osvojení klíčových kompetencí žáky. Průřezová témata jsou zakomponována do učebních osnov předmětů a jejich začlenění ukazuje tabulka v tomto dokumentu. Za přípravu a realizaci konkrétních témat jsou odpovědní vyučující daných předmětů nebo ročníků (třídní učitelé na prvním stupni). Některá témata mohou být posílena v rámci projektových dní, které jsou začleněny do ročního plánu podle aktuálních potřeb.

Průřezová témata	Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň (ročníky 1. – 5.)					2. stupeň (ročníky 6. – 9.)			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSV= Osobnostní a sociální výchova	- rozvoj schopností poznávání	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	SAT + Čj	SAT + Čj	SAT + Čj	SAT + Čj
	- sebepoznání a sebezpojetí	Prv	Prv	Prv		Čajs lidské tělo			SAT	
	- seberegulace a sebeorganizace	Čj sloh	Čj sloh	Čj sloh	Čj sloh	Čj sloh	SAT		SAT	
	- psychohygiena						Hv + Vv	Hv + Vv	Hv + Vv	Hv + Vv
	- kreativita	Vv+Hv+PČ	Vv+Hv+PČ	Vv+Hv+PČ	Vv+Hv+PČ	Vv+Hv+PČ	Vv	Vv	Vv	Vv
	- poznávání lidí						TH	TH	TH	TH
	- mezilidské vztahy					Čajs lidská práva	SAT	SAT	SAT	SAT
	- komunikace	Čj sloh	Čj sloh	Čj sloh	Čj sloh	Čj sloh	Čj sloh	Čj sloh	Čj sloh	Čj sloh
	- kooperace a kompetice	TH	TH	TH	TH	TH	TH	TH	TH	TH
	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti		M	M	M	M	SAT	SAT		
	- hodnoty, postoje, praktická etika						SAT	SAT	SAT	SAT
VDO = Výchova demokratického občana	- občanská společnost a škola			TH ŠkoPa	TH ŠkoPa	TH ŠkoPa	TH ŠkoPa	TH ŠkoPa	TH ŠkoPa	TH ŠkoPa
	- občan, občanská společnost a stát							SAT		
	- formy participace občanů v politickém životě			ŠkoPa	ŠkoPa	ŠkoPa	ŠkoPa	SAT ŠkoPa	ŠkoPa	ŠkoPa
	- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Čajs		SAT	D	SAT + D

EGS =Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	- Evropa a svět nás zajímá					Čajs	Čj + D + Z	Čj + D + Z	Čj + D + Z	Čj + D + Z + SAT
	- objevujeme Evropu a svět					Čajs	Z + Aj	Z + Aj	Z + Aj	Z + Aj
	- jsme Evropané						D + Čj	D	D	D
MKV = Multikulturní výchova	- kulturní difference			Prv		Čajs	Čj + D + Z	Čj + D + Z + SAT	Čj + D + Z	Čj + D + Z
	- lidské vztahy	Školní akce	Školní akce	Školní akce	Školní akce	Školní akce	TH	TH	SAT	SAT
	- etnický původ			Prv		Čajs			D	D + Z
	- multikulturalita						Aj	Aj	Aj	Aj + Z
	- princip sociálního smíru a solidarity								SAT	
ENV = Environment. výchova	- ekosystémy				Čajs			Př		
	- základní podmínky života			Prv			Př	Př		Př
	- lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv	Prv	Prv	Čajs	Čajs	SAT	SAT	SAT	SAT
	- vztah člověka k prostředí	Prv	Prv	Prv	Čajs	Čajs	SAT	SAT		Př
MDV = Mediální výchova	- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Inf	Inf + Čj	Čj	Čj + SAT	Čj	Čj
	- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						Čj	Čj	Čj	Čj
	- stavba mediálních sdělení						Čj	Čj	Čj	Čj
	- vnímání autora mediálních sdělení						Čj	Čj	Čj	Čj

	- fungování a vliv médií ve společnosti						Čj + SAT	Čj + SAT	Čj + SAT	Čj + SAT
	- tvorba mediálního sdělení			Čj + školní časopis	Čj + školní časopis	Čj + školní časopis	Čj	Čj	Čj	Čj
	- práce v realizačním týmu			Čj + školní časopis	Čj + školní časopis	Čj + školní časopis	TH	TH	TH	TH